

Asia: VN/27065/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta poliisin tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi poliisilain, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain, rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain, rikostorjunnasta Tullissa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain sekä henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain muuttamisesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Poliisin tietojenvaihdosta ja tietojen luovuttamisesta on säädettävä selkeästi ja riittävän kattavasti.

Lakisääteisen rikos- ja riita-asioiden sovittelun (Laki rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta 1015/2005) tärkein yhteistyökumppani on poliisi. Pääosa sovittelutoimistojen sovittelualoitteista tulee poliisilta. Poliisihallitus ohjeistaa lähettämään osapuolten suostumuksella sovittelualoitteen materiaaleineen sovittelutoimistoon mahdollisimman varhaisessa vaiheessa rikosprosessia, mikä on yhteiskunnalle kokonaistaloudellisin ratkaisu.

Jotta rikoksen osapuolille maksuton ja yhteiskunnalle edullinen sovittelupalvelu voitaisiin hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti, olisi poliisille säädettävä oikeus luovuttaa salassapidon estämättä, oma-aloitteisesti ja oman harkinnan mukaan tietoja (tapauksen tutkintailmoitus ja henkilötietolehti) rikos- ja riita-asioiden sovittelutoimistoille ilman osapuolten suostumusta. Vähäisissä rikoksissa on turha rasittaa poliisin resursseja osapuolten suostumusten selvittämiseen, mikä tällä hetkellä käytännössä tarkoittaa poliisien työajan käyttöä asiakkaille soitteluun. Asian soveltuvuus sovitteluun selvitetään joka tapauksessa sovittelulain mukaan sovittelutoimistoissa.

Resurssien säästön lisäksi näin vahvistettaisiin osapuolten oikeutta palveluihin ja yhteiskunnan turvallisuutta, kun tapaukset saataisiin oikeusprosessia huomattavasti nopeampaan käsittelyyn.

Tapaukset käsitellään lakisääteisessä rikos- ja riita-asioiden sovittelussa keskimäärin 2-3 kuukaudessa, tarvittaessa nopeamminkin. Tapausten pitkät odotusajat poliisin ja oikeuslaitoksen prosesseissa voivat johtaa uusiin rikoksiin ja joka tapauksessa käsittelemättömät asiat kuormittavat henkisesti osapuolia ja näiden lähipiiriä kuin "kivi kengässä".

Restoratiivisen oikeuden sovelluksena rikos- ja riita-asioiden sovittelu on oiva rikosoikeudellisen menettelyn vaihtoehto, jonka käyttöä pitäisi poliisin tietojen luovuttamisen osalta helpottaa.

Korhonen Tiina
Vantaan sovittelutoimisto